

HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN 2026-2030

Hovedplan og saneringsplan for vann og avløp

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING	4
1.1	Bakgrunn	4
1.2	Samfunnssikkerhet og beredskap	4
1.3	Investeringsrammer og store punktinvesteringer	5
1.4	Framtidige gebyrprognoser	5
2	OPPSUMMERING	6
3	GIVAS	8
3.1	Generelt	8
3.2	Organisasjon	9
4	STRATEGI	10
4.1	GIVAS - Hovedutfordringer	10
4.2	GIVAS – målbilde	11
5	DRIFTSBUDSJETT	12
5.1	Driftsinntekter	13
5.2	Driftsutgifter	14
5.3	Utvikling egenkapital	18
6	INVESTERINGSBUDSJETT	19
6.1	Forutsetninger for investeringsrammer	19
6.2	Investeringsrammer	19
6.3	Investeringsbudsjett - prosjektbudsjett	20
7	GEBYRER – VANN OG AVLØP	22
7.1	Gebyrer – Norge, dagens og fremtidig nivå	22
7.2	Gebyrer - GIVAS	24
7.3	Gebyrberegning 2026-2030	25
8	ANLEGGSAVDELING	27
8.1	Organisering	27
8.2	Investeringer og ressurstilgang	28

Vedlegg

«HOVEDPLAN OG SANERINGSPLAN»

- Prosjektforslag 2026-2030
- Tallbudsjett og gebyrberegning 2026-2030

- ✓ VEDLEGG A: EIDSKOG KOMMUNE
- ✓ VEDLEGG B: NORD-ODAL KOMMUNE
- ✓ VEDLEGG C: GRUE KOMMUNE
- ✓ VEDLEGG D: KONGSVINGER KOMMUNE
- ✓ VEDLEGG E: SØR-ODAL KOMMUNE

1 INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

Handlings- og økonomiplanen er en overordnet økonomi- og prosjektplan for de neste 5 årene, og er en revidering og videreføring av tidligere vedtatte planer. Planen revideres hvert andre år.

Planen har to hovedfunksjoner:

- ✓ Gi et grunnlag for politiske vedtak. Handlings- og økonomiplanen vedtas av GIVAS' styre og representantskap. Planen legges også fram for eierkommunenes kommunestyre. Dette bidrar til åpenhet, forankring, forståelse og god kommunikasjon mellom GIVAS og eierorganene.
- ✓ Være GIVAS' ansattes verktøy for planlegging og prosjektprioritering. I tillegg er den nødvendig for å sikre nødvendig bemanning og kompetanse til de oppgaver som skal utføres i perioden.

I utarbeidelsen av dokumentet er GIVAS' driftsoperatører og ingeniører sentrale i prosessen for å sikre en korrekt faglig prioritering av ulike oppgaver og prosjekter. Videre har GIVAS koordinert sine planer med teknisk avdeling i eierkommunene. Denne prosessen sikrer at GIVAS' planer prioriteres riktig og harmonerer med de planer eierkommunene har som påvirker vann- og avløpsvirksomheten.

1.2 Samfunnssikkerhet og beredskap

Vann- og avløpssektoren står overfor betydelige utfordringer. Økende krav til forsyningsikkerhet, beredskap og miljømessig bærekraft driver frem et omfattende investeringsbehov. GIVAS har i denne handlings- og økonomiplanen lagt til grunn en styrket innsats for å sikre trygg og stabil vannforsyning og forsvarlig håndtering av avløpsvann – både i dag og for fremtidige generasjoner.

Sentrale drivere for økte investeringer og kostnader inkluderer:

- **Teknisk etterslep:** Mange av anleggene og ledningsnettene har nådd eller nærmer seg slutten av sin tekniske levetid. Dette krever omfattende rehabilitering og utskifting for å opprettholde driftssikkerheten.
- **Krav til forsyningsikkerhet og beredskap:** Ekstremvær, tørke og sårbar infrastruktur viser behovet for robuste systemer med reservekapasitet og redundans. Økt geopolitisk uro og hybride trusler som digitale angrep og sabotasje krever høyere beredskap. Kritisk infrastruktur som vann og avløp må sikres mot både fysiske og digitale trusler.
- **Strengere myndighetskrav:** Skjerpede renskrav medfører behov for oppgraderinger av eksisterende anlegg og etablering av nye løsninger. GIVAS har flere anlegg som har fått krav om bygging av biologisk rensetrinn. Videre er det fastslått at den økologiske tilstanden i Oslofjorden er kritisk. Alle større renselanlegg som har utslipp til Oslofjorden (Kongsvinger), har fått varsel om krav nitrogenfjerning. Nitrogenrensing er en plasskrevende, omfattende og kostbar rensemetode.
- **Utbygging:** Utbygging av nye bolig- og næringsområder gir behov for utvidet kapasitet og tilknytning til eksisterende nett og anlegg.

Samtidig har sektoren vært preget av sterk prisvekst på innsatsfaktorer som energi, materialer og entreprenørtjenester. Dette forsterker kostnadsbildet og stiller høye krav til effektiv ressursbruk og langsiktig planlegging.

Denne planen legger derfor til rette for målrettede investeringer, strategisk prioritering og kontinuerlig vurdering av tiltak som styrker forsyningsikkerheten og beredskapen – med et tydelig fokus på bærekraft, økonomisk ansvarlighet og samfunnssikkerhet.

1.3 Investeringsrammer og store punktinvesteringer

Denne Handlings- og økonomiplan har en investeringsramme på 2 452,6 mill. kr fordelt på fem år. Investeringsprogrammet er begrunnet i GIVAS' strategi, tilstandsvurderinger av anleggene, myndighetskrav og utvikling i eierkommunene. Investeringsrammen inkluderer ordinære investeringsrammer i perioden, samt ekstraordinære rammer til flere store enkeltprosjekter (se under). GIVAS forvalter en låneportefølje på ca. 860 mill. kr (2024). Denne vil øke til ca. 3 100 mill. kr i 2030 og inkluderer inneværende års investeringer.

Ny avløpsløsning i regionen (Kongsvinger, Sør-Odal, Grue og Nord-Odal)

Planen omfatter oppgradering og/eller bygging av nye renseanlegg ved Sand og Mo RA, Skarnes RA, Kirkenær, Grinder RA og Kongsvinger RA for å tilfredsstillere nye myndighetskrav. Dette for å synliggjøre de betydelige investeringene kommunene står overfor. Det understrekes at det vil bli fremmet egne vedtakssaker i respektive kommunestyre for denne investeringen. Per i dag er prosjektet i en tidlig fase, og det vil bli gjennomført grundige utredninger for å finne den mest samfunnsøkonomiske løsningen – enten ved oppgradering av enkeltanlegg eller etablering av et felles renseanlegg.

Forsterket vannforsyning i Sør-Odal/ Kongsvinger:

Planen omfatter oppgradering og/eller ny vannforsyning i Sør-Odal inkludert overføringsledning mellom Sør-Odal og Kongsvinger. Kostnadsanslagene er foreløpige og forbundet med betydelig usikkerhet. Det vil derfor gjennomføres grundige utredninger for å identifisere den mest samfunnsøkonomiske løsningen. Når dette foreligger, vil saken bli fremmet som egen vedtakssak i de respektive kommunestyrene.

1.4 Framtidige gebyrprognoser

Vann- og avløpssektoren i Norge er basert på selvkost, noe som betyr at gebyrene skal dekke kommunens faktiske kostnader. For å ta igjen etterslep og møte strengere krav, må kommunene øke investeringene – noe som vil føre til høyere gebyrer. Norsk Vann anslår at gebyrene vil doubles nasjonalt innen 2045. Innlandet har høyere gebyrer enn resten av Norge, og rapporten anslår at Innlandet, sammen med Østfold og Telemark vil ha de høyeste gebyrene i landet. Gebyrene i GIVAS kommuner, med unntak av Kongsvinger og Sør-Odal, er samlet sett i øvre del av skalaen dersom man sammenligner alle kommuner i Norge. Årsaken til at Innlandet har høyere gebyrer er strenge rensekra, spredt bebyggelse over store avstander og terrengforhold.

Som følge stort investeringsbehov er flere vedlikeholdstiltak utsatt for å begrense gebyrøkninger. Det jobbes kontinuerlig med kostnadsreduksjoner. I planen er det lagt inn en kostnadsreduksjon på totalt 11,5 mill. kr, justert for prisvekst og slambehandlingskostnader. Dette utgjør en reduksjon på ca 1% årlig.

«Rent vann kommer ikke av seg selv!»

UTKAST TIL RAPPORT
GIVAS, 22.09.2025

Hanne Rolsdorph
Daglig leder

Veronika Wæraas
Økonomisjef

2 OPPSUMMERING

Under er det gitt en kort oppsummering av de økonomiske driverne og beregnede gebyrendringer i kommunene i perioden.

Sør-Odal:

Gjennomsnitt gebyrøkning i perioden 2026-2030

- Vann 14,0%
- Avløp 14,4%
- Septik 15,0%

Økonomiske drivere:

- Store investeringer i vannforsyning grunnet krav om reservevann og oppgradering av damanlegg
- Store investeringer i renseanlegg på grunn av rensekrav
- Økte slambehandlingskostnader (levering til biogassanlegg)
- Bortfall av inntekter fra Nes (vann) 2029
- Tidligere merforbruk som skal tilbakebetales innen 3-5 år
- Vedvarende høyt rentenivå

Eidskog:

Gjennomsnitt gebyrøkning i perioden 2026-2030

- Vann 3% (antatt prisvekst, følger Kroksjøen)
- Avløp 8,8%
- Septik 11,3%

Økonomiske drivere:

- Ferdigstilt investering i nytt renseanlegg
- Overføring Granli-Åbogen (vann)
- Overføringsledning fra Børrud for å legge ned Børrud RA
- Økte slambehandlingskostnader (levering til biogassanlegg)
- Overgang til merforbruk (fra fond) i 2025
- Vedvarende høyt rentenivå

Nord-Odal:

Gjennomsnitt gebyrøkning i perioden 2026-2030

- Vann 10%
- Avløp 14,9%

Økonomiske drivere:

- Økende kapitalkostnader som følge av høyt investeringsnivå over tid
- Store investeringer i renseanlegg på grunn av rensekrav
- Økte slambehandlingskostnader (levering til biogassanlegg)
- Høye driftskostnader til lekkasjesøk og reparasjon av lekkasjer (tidligere Morterud vannverk)
- Fremskyndelse av flere etapper sanering Morterud (investering)
- Vedvarende høyt rentenivå
- Merforbruk som skal tilbakebetales innen 3-5 år
- Forsinket tilkobling av nye abonnenter på Austvatn-ledningen gir forsinkede tilknytningsinntekter.

Grue:

Gjennomsnitt gebyrøkning i perioden 2026-2030

- Vann 7%
- Avløp 10,9%
- Septik 18,5%

Økonomiske drivere:

- Store investeringer i renseanlegg på grunn av rensekrav (avløp)
- Økte slambehandlingskostnader (levering til biogassanlegg)
- Vedvarende høyt rentenivå
- Økende kapitalkostnader som følge av høyt investeringsnivå over tid (blant annet reservevann Grue-Åsnes)
- Mange lekkasjer som må utbedres (gammelt ledningsnett)
- Merforbruk som skal tilbakebetales innen 3-5 år

Kongsvinger:

Gjennomsnitt gebyrøkning i perioden 2026-2030

- Vann 4,1%
- Avløp 22%
- Septik 20%

Økonomiske drivere:

- Store investeringer i renseanlegg på grunn av rensekrav (oppbygging av fond i forkant)
- Store prosjekt ledningsnett (ledningsnett til Sør-Odal, Digerudlia, Elvekryssing)
- Økte slambehandlingskostnader (levering til biogassanlegg)
- Vedvarende høyt rentenivå
- Mange lekkasjer som må utbedres (gammelt ledningsnett)
- Store enkeltprosjekter i ekstern regi (Strandpromenaden, Trygve Stokkes veg etc)

3 GIVAS

3.1 Generelt

GIVAS ble opprettet 1.1.2006 av Grue og Kongsvinger. Fra 1.1.2013 ble Nord-Odal med i selskapet, og Eidskog fra 1.1.2014 med avløp, og fra 1.1.2015 med vann. Sør-Odal ble medeier 1.1.2024.

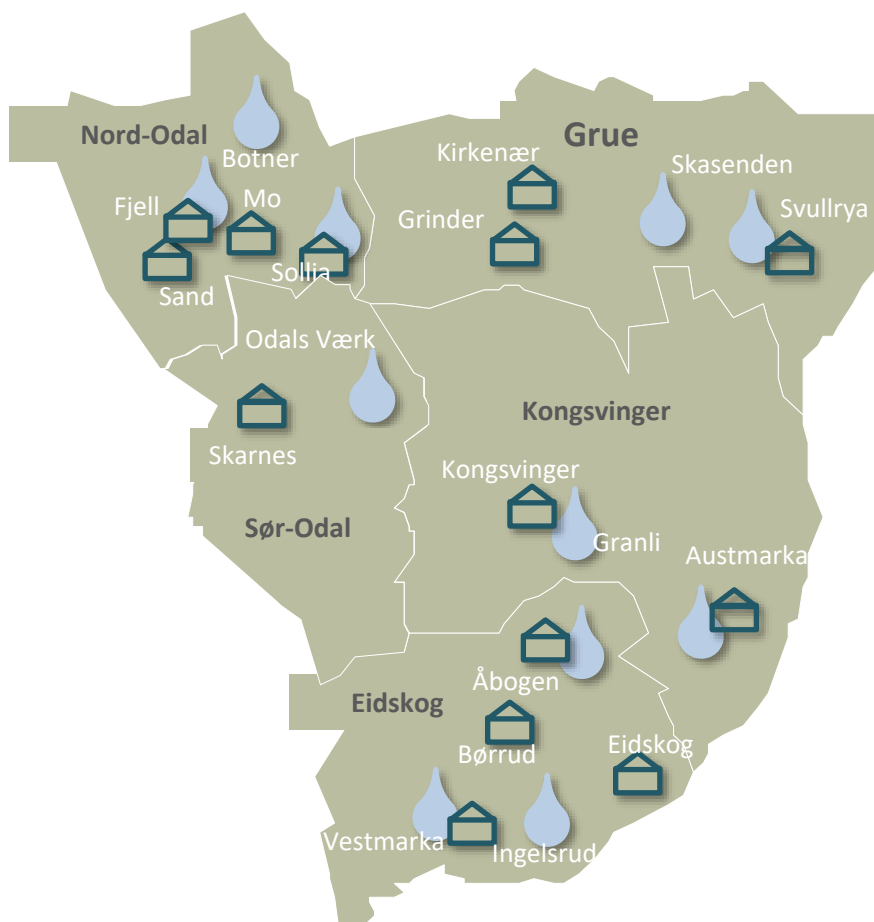
GIVAS ansvarsområde er forvaltning, drift- og vedlikehold av alle offentlige vann- og avløpsanlegg. I tillegg utfører selskapet tvungen septiktømming og vegvedlikehold. Følgende ansvar er overdratt til selskapet fra de forskjellige kommunene:

- Vann- og avløp: Alle kommuner
- Septiktømming: Sør-Odal, Eidskog, Grue og Kongsvinger
- Vegvedlikehold: Kongsvinger (Grue på bestilling per oppdrag)

GIVAS forvalter omfattende vann- og avløpsstruktur spredt utover et stort geografisk område.

GIVAS har følgende anlegg som vist i Figur 1:

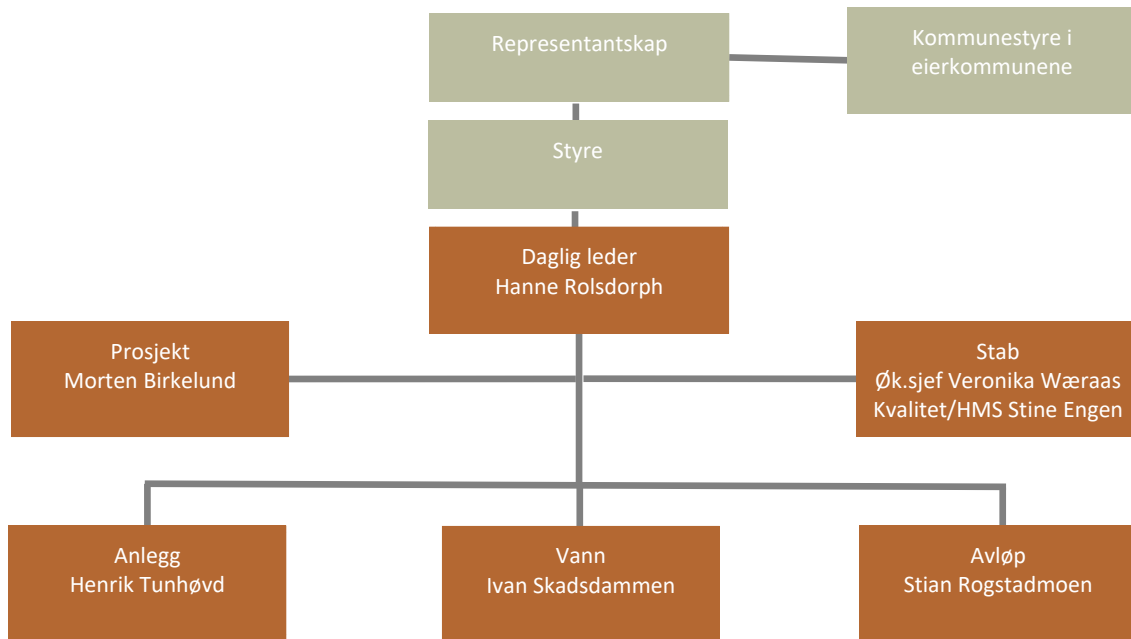
- 14 avløpsrenseanlegg
- 11 vannbehandlingsanlegg
- 10 høydebasseng
- 130 mil ledningsnett
- 170 pumpestasjoner og trykkøkere

Figur 1: Oversikt over GIVAS anlegg

3.2 Organisasjon

GIVAS er i dag organisert som følger:

Figur 2: GIVAS organisasjonskart

4 STRATEGI

4.1 GIVAS - Hovedutfordringer

Strategiprosessen gir retning for virksomheten og legger grunnlaget for prioriteringer, tiltak og investeringer. Den kobler langsiktige mål med konkrete handlinger, og sikrer at ressursene brukes målrettet og effektivt. For å sikre riktige prioriteringer er det gjort en analyse og situasjonsbeskrivelse av hva som er de viktigste utfordringene selskapet står ovenfor de neste åren.

GIVAS hovedutfordringer:

- Tilpasning til nye regulatoriske krav: Innføring av nye krav gjennom revidert EU-direktiv vil kreve betydelige investeringer og oppgraderinger av dagens anlegg
- Aldring av infrastrukturen: Mye av vann- og avløpssystemet er gammelt, med høyt lekkasjetap og store fremmedvannsmengder, og trenger fornyelse for å opprettholde effektivitet og sikkerhet
- Klimaendringer: Økte mengder nedbør og tørkeperioder påvirker vannforsyningen og avløpssystemene, og krever tilpasning og robusthet i infrastrukturen
- Kompetansemangel: Det er en stor mangel på kvalifisert arbeidskraft i sektoren, spesielt ingeniører med spesialisering innen vann- og avløpsteknologi
- Samtidig gir utvikling av ny teknologi, herunder KI og automasjon, store muligheter for effektivisering av drift

4.2 GIVAS – målbilde

GIVAS målbilde er vist i figuren under. Målbildet er utarbeidet med bakgrunn i de hovedutfordringer selskapet står ovenfor, og er selskapets overordnede strategi. GIVAS fokusområder er de utvalgte strategiske områdene som danner grunnlag for GIVAS Handlings- og økonomiplan og mål- og handlingsplan per avdeling.

Figur 3: GIVAS målbilde

5 DRIFTSBUDSJETT

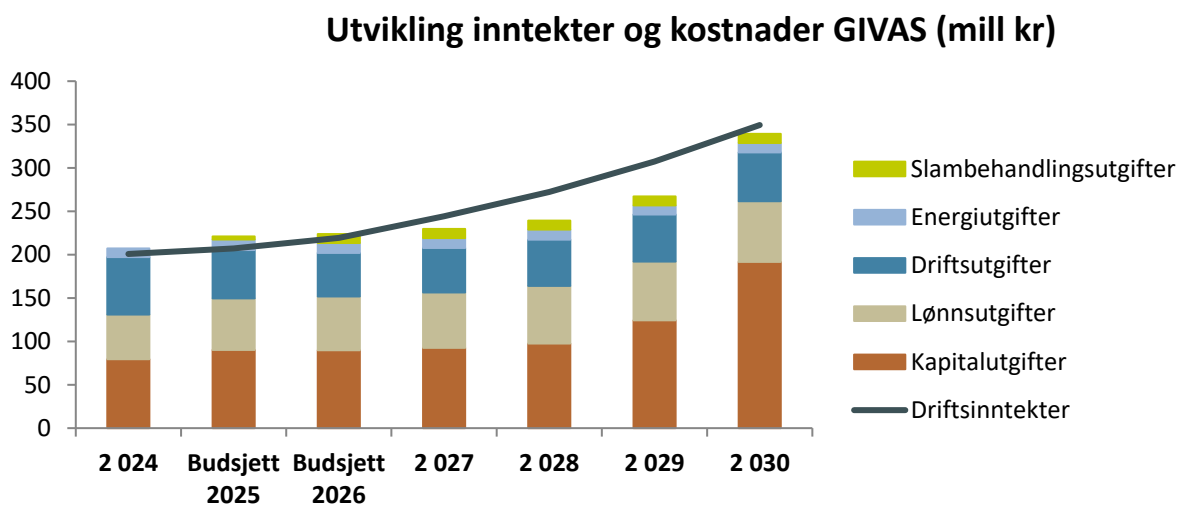
Dette kapitlet omhandler utgifter som påløper driftsregnskapet, dvs. utgifter som finansieres gjennom driftsinntekter (gebyrer). Dette er utgifter til drift og vedlikehold som påløper for å holde eiendelen i samme standard som den var på det opprinnelige anskaffelsestidspunktet. Anskaffelser med levetid mindre enn 3 år, eller lavere innkjøpspris enn 100.000 kr, skal også føres på driftsregnskapet.

Driftsbudsjettet består i hovedsak av følgende punkter:

- Driftsinntekter
- Lønnsutgifter
- Driftsutgifter
- Energiutgifter, kjemikalier og drivstoff
- Kapitalutgifter (renteutgifter og avskrivninger)

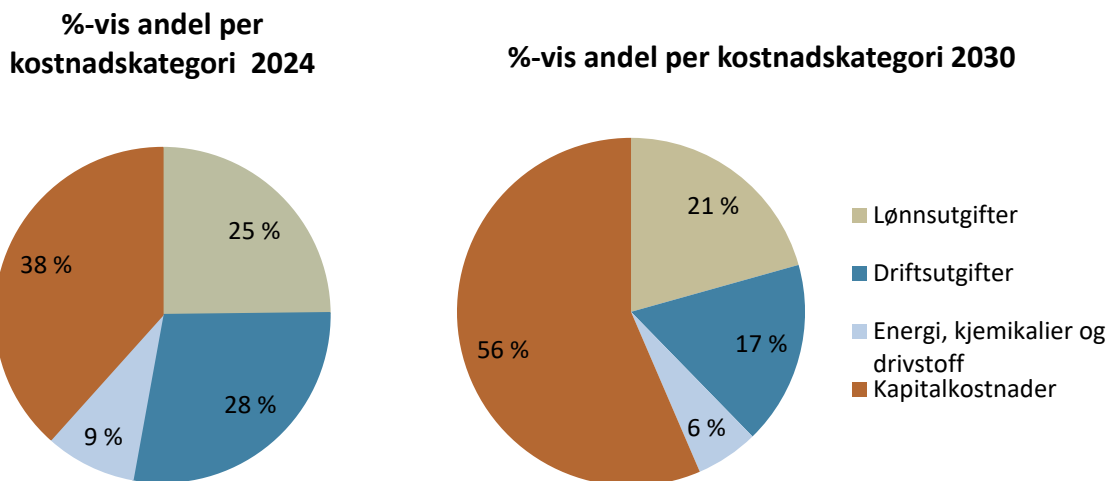
Hvert av disse punktene blir diskutert i dette kapitlet.

Figur 4 viser utvikling i inntekter og kostnader i perioden 2024-2030. Kapitalkostnader og slambehandlingskostnader er de kostnadskategoriene som øker mest i perioden. Driftsinntektene er i perioden 2024-2026 lavere enn driftsutgifter på grunn av selvkosteffekter (merforbruk på selvkost og avvik mellom lånerente/selvkostrente). Dette medfører en periode med underskudd på selskapet. Deretter følger en periode med fondsoppbygging før store investeringer i renseanlegg.

Figur 4: Utvikling inntekter og kostnader 2024-2030 (mill kr)

Figur 5 viser prosentvis fordeling per kostnadskategori for GIVAS i 2024 og tilsvarende i 2030. Andel kapitalkostnader vil øke fra 38 % til 61 % i perioden som følge av økte investeringer.

Figur 5: %-vis andel per kostnadskategori i 2024 og i 2030

5.1 Driftsinntekter

5.1.1 Abonnenter og vannforbruk

Dagens status

Tabell 8 viser antall abonnemeter i eierkommunene. Det beregnes et abonnementsgebyr per boenhet. En boenhet er definert som en bolig eller fritidsbolig med et eller flere rom og med separat inngang, samt eget bad/WC og kjøkkendel.

Tabell 1: Abonnentoversikt 2025

Kommune	Antall abonnenter	Endring fra 2024	Antall personer*	% dekning av innbyggerne
VANN:				
Kongsvinger	8 000	+ 103	16 000	88 %
Grue	1 948	+ 5	3 896	86 %
Nord-Odal	697	+ 17	1 394	28 %
Eidskog	102	+ 0	204	3 %
Sør-Odal	3 670	+ 17	7 340	91 %
Totalt	10 747	+ 125	21 494	52 %
AVLØP:				
Kongsvinger	7 539	+ 282	15 077	83 %
Grue	1 268	+ 1	2 536	56 %
Nord-Odal	1 573	+ 44	3 146	63 %
Eidskog	1 621	+ 31	3 241	53 %
Sør-Odal	2 266	+ 22	4 531	56 %
Totalt	12 000	+ 357	24 000	58 %

*antatt 2 personer pr. husstand (litt lavere enn faktisk antall for å ta hensyn til næringsabonnenter og hytter)

GIVAS har hatt en jevn vekst i antall abonnenter siden oppstarten i 2006. Mange velger offentlig vannforsyning på eget initiativ, og flere private vannverk er blitt overtatt av GIVAS. I tillegg har opprydding og kvalitetssikring av matrikel- og kundedata bidratt til et mer nøyaktig register, noe som har resultert i en økning i registrerte abonnenter. Bruk av plan- og bygningsloven for tvungen

påkobling har også gitt flere abonnenter. Det pågår også flere utbyggingsprosjekter i eksternt regi, hvor GIVAS overtar eierskapet til ledningsnett. Dette gir ytterligere tilknytninger og styrker den langsiktige abonnentbasen.

Framtidsutvikling og budsjett

Det er økende fokus på vannforbruk i samfunnet, drevet av hensyn til bærekraft, energiforbruk og ressursforvaltning. Ekstremvær og tørkeperioder har i enkelte kommuner i Norge ført til vannrestriksjoner, og det gjennomføres flere informasjonskampanjer for å redusere sløsing. Perioder med høye strømpriser har også bidratt til lavere forbruk. Innføring av vannmålere i Nord-Odal og Sør-Odal forventes også å gi redusert vannforbruk. Vannforbruk per abonnent forventes å gå ned, mens antall abonnenter øker jevnt grunnet boligutvikling og tilflytting. I planen er det lagt til grunn at disse effektene balanserer hverandre, og det er ikke budsjettert med endrede inntekter – med unntak av Nord-Odal, hvor økt tilknytning til Austvatn-ledningen gir flere abonnenter.

5.2 Driftsutgifter

De største kostnadsdriverne er som følger:

- Lønnsutgifter
- Drift og vedlikeholdsutgifter
- Energi, kjemikalier og strøm
- Slambehandlingsutgifter
- Kapitalutgifter (herunder renteutgifter og avskrivninger)

5.2.1 Lønnsutgifter - antall årsverk

Dagens status

Det er i dag totalt 60 faste ansatte i GIVAS. I tillegg er det 2 lærlinger. Tabellen nedenfor viser ansatte i GIVAS fordelt på avdeling.

Tabell 2: Ansatte per avdeling

	Stab/ ledelse	Ingeniører	Vann	Avløp	Anlegg	Sum
SUM	7	11	12	16	14	60

I tillegg til det ovennevnte er følgende funksjoner/tjenester satt bort:

- Regnskap/lønn
- Renhold
- IT
- Sentralbord
- Kongsvinger kommune (ca. 1-1,5 årsverk)
- Ekstern leverandør/Grue/Nord-Odal/Eidskog kommune
- Indigo IKT
- Kongsvinger kommune (servicetorget)

Alle ansatte fører timelister, og lønn kostnadsføres via internfakturering til riktig område. For eksempel belastes arbeid for vann i Grue direkte til vann Grue. Arbeid på investeringsprosjekter belastes det aktuelle prosjektet og finansieres med investeringsmidler. Dette medfører at antall årsverk per eierkommune varierer noe fra år til år.

Framtidsutvikling/budsjett

Det planlegges én ny stilling i prosjektavdelingen grunnet økende antall komplekse investeringsprosjekter. I tillegg etableres en deltidsstilling som lagermedarbeider, som ledd i strategien for å redusere svinn og innkjøpskostnader.

Midlertidig overlapp i stillinger kan oppstå i forbindelse med pensjonsavgang. Bemanningen i anleggsavdelingen vurderes løpende etter oppdragsmengde, og innleie av mannskap og maskiner har vært nødvendig de siste årene.

GIVAS kjøper årlig tjenester til drift og vedlikehold, blant annet fra elektrikere og automasjonsmekanikere. Dersom det er mer kostnadseffektivt eller hensiktsmessig å utføre slike oppgaver med egne ansatte, bør dette vurderes og besluttes av styret. Dette vil ikke endre det totale driftsbudsjettet. Strategikapitlet (kap. 4) viser at kompetanseheving og tilgang på personell blir sentralt fremover.

5.2.2 Lønnsutgifter - lønnsnivå og lønnsvekst

Dagens status

GIVAS følger KS Bedrifts «Hovedtariffavtale for konkurranseutsatte bedrifter», som fastsetter minstelønn og tillegg for fagarbeidere. For ledere og ingeniører finnes ingen minstelønn, og GIVAS står fritt til å fastsette lønn.

Ved rekruttering av høyt utdannede eller erfarne kandidater, særlig ingeniører, opplever GIVAS at lønnsnivået i samfunnet er høyere enn deres eget. Dette skyldes mangel på ingeniører, spesielt i offentlig vannbransje, hvor de fleste søker seg til rådgivende selskaper.

GIVAS baserer lønnsnivå på tilsvarende stillinger i eierkommunene, men variasjoner mellom kommunene gjør dette utfordrende. Kongsvinger har generelt høyere lønn, og siden GIVAS holder til der, brukes denne kommunen som referanse. GIVAS har 8-timers arbeidsdag mot 7,5 i flere eierkommuner, noe som krever 6–7 % høyere grunnlønn for å være konkurransedyktig.

Framtidsutvikling/budsjett

Fremtidig lønnsvekst er basert på prognoser fra SSB, «Makroøkonomiske hovedstørrelser 2026-2028. Regnskap og prognoser»¹

Forutsetning	2026	2027	2028	2029	2030
Lønnsvekst	4,0 %	3,8 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %

5.2.3 Drift- og vedlikeholdsutgifter

Dagens status

Som omtalt i kapittel 4.1 og vedlegg A–E, har vannsektoren generelt et vedlikeholdsetterslep, noe som også gjelder GIVAS-kommunene, selv om det er store variasjoner mellom anlegg.

Drift- og vedlikeholdskostnader varierer betydelig mellom kommuner, avhengig av alder, tilstand og lekkasjenivå. Uforutsette hendelser som utstyrshavari eller flom kan gi store utslag, særlig i områder med få abonnenter.

GIVAS kjøper årlig tjenester til drift og vedlikehold, blant annet fra elektrikere, automasjonsmekanikere og entreprenører. Omfanget av dette varierer med vedlikeholdsbehovet.

¹ <http://ssb.no/nasjonalregnskap-og-konjunkturer/artikler-og-publikasjoner/markert-men-kortvarig-konjunkturedgang?tabell=209660>

Framtidsutvikling/budsjett

Prisene på innsatsfaktorer har steget kraftig de siste årene: byggekostnadsindeksen for rørleggerarbeid har økt med 48 % siden 2020 og byggekostnadsindeksen for veganlegg 27 %. Til sammenligning har KPI steget med 22%. Prisstigningen på varer og tjenester GIVAS kjøper har derfor vært vesentlig høyere enn i samfunnet ellers. Prisveksten forventes å flate ut, men avhenger av faktorer som kronekurs og importert inflasjon.

Til tross for teknisk etterslep forventes ikke GIVAS' generelle driftskostnader å øke mer enn prisveksten fram til 2030. Dette begrunnes i at GIVAS vil kunne redusere kostnadene til akutte utrykninger og hendelser ved at anleggenes tilstand bedres. Det er også stort fokus på å redusere driftsutgiftene på alle områder ved kritisk gjennomgang av alle innkjøp og avtaler.

Som følge av vesentlig økte kostnader, høyt investeringsnivå og akkumulert merforbruk kombinert med mål om å begrense gebyrøkninger, er enkelte vedlikeholdstiltak utsatt. I tillegg gjennomføres kontinuerlig tiltak for kostnadsreduksjoner. Påvirkbare kostnader (her definert som lønns- og driftsutgifter) øker med 2,4% fra budsjett 2025 til 2026, men dette skyldes hovedsakelig slambehandlingskostnader (levering til biogassanlegget til NRVA) som utgjør ca 10,5 mill kr i 2026. Justert for dette reduseres påvirkbare kostnader med 3 %, tilsvarende 7,4 mill. kr når prisvekst tas med. Totalt i perioden er påvirkbare kostnader redusert med 11,5 mill. kr, justert for prisvekst og slambehandlingskostnader. Dette utgjør en reduksjon på ca 1% årlig.

Effekten av disse tiltakene vil imidlertid slå ulikt ut på de ulike selvkostområdene, avhengig av hvilke tiltak som gjennomføres. I tillegg vil investeringer som gir bedre tilstand på anleggene bidra til lavere kostnader i enkelte selvkostområder. Derfor vil noen selvkostområder ha større kostnadsreduksjon enn andre.

Fremtidig prisvekst er basert på prognoser fra SSB, «Makroøkonomiske hovedstørrelser 2026-2028. Regnskap og prognoser»²

Forutsetning	2026	2027	2028	2029	2030
Prisvekst	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %

5.2.4 Energi, kjemikalier og drivstoff

Dagens status

I 2024 hadde GIVAS ca. 18,2 mill. kr i utgifter til energi, kjemikalier og drivstoff – tilsvarende 9 % av totale kostnader. Strømforbruket var ca. 9,5 GWh.

Redusert energiforbruk er det viktigste tiltaket for å senke energikostnader. Med støtte fra ENOVA er det gjennomført flere ENØK-tiltak, som solceller, varmegjenvinnere, varmepumper og energioppfølgingsystem. Filterbytte ved Odals Værk har også bidratt til lavere forbruk. Det jobbes videre med å redusere bruk av drivstoff og kjemikalier.

Framtidsutvikling/budsjett

I perioden 2026–2030 er prisene på energi, kjemikalier og drivstoff forutsatt å følge generell prisvekst, med energipris satt til 1,3 kr/kWh i 2026. GIVAS har som strategisk mål å redusere energiforbruket fra 9,5 GWh (2024) til 7,5 GWh gjennom målrettede tiltak, og dette er forutsatt i handlings- og økonomiplan. Forbruk av kjemikalier reduseres via økt biologisk rensing og optimal styring av anleggene. Drivstoffkostnader søkes redusert gjennom overgang til el-biler og bedre kjøreplanlegging.

² <http://ssb.no/nasjonalregnskap-og-konjunkturer/artikler-og-publikasjoner/markert-men-kortvarig-konjunkturedgang?tabell=209660>

5.2.5 Slambehandlingskostnader

Dagens status

Det er forespeilet at levering av slam til biogassanlegget på Krogstad Miljøpark (NRVA) skal starte opp i løpet av 2025. Pris per tonn tørrstoff er estimert til 6500 kr pluss transport i følge siste prognose fra NRVA. Merk at det er knyttet stor usikkerhet til disse tallene.

Framtidsutvikling/budsjett

Kostnaden i 2026 vil øke vesentlig, da det er forventet levering hele året. Pris og transport er justert for KPI, men må oppdateres så fort nye prognoser foreligger. Totalt utgjør slambehandlingskostnader inkludert transport 10,5 mill kr av driftsutgiftene i 2026. Det er forutsatt at pris per tonn tørrstoff skal synke mot slutten av planperioden.

5.2.6 Renteutgifter

Dagens status

GIVAS har vedtatt en finansstrategi som skal sikre langsiktig og risikotilpasset finansforvaltning, med evne til å betjene gjeld ved forfall.

Låneporteføljen består av langsiktige lån med flytende rente i Kommunalbanken og Kommunekreditt. Refinansiering ble gjennomført i 2015, og senere låneopptak har vært konkurranseutsatt for å sikre gode betingelser.

Lånene er knyttet til NIBOR 3M pluss margin, mens selvkostrenten beregnes ut fra 5-årig swap pluss 0,5 %-poeng. Avvik mellom disse kan avsettes til frie fond. Tidligere har avviket vært positivt og styrket disposisjonsfondet, men de siste to årene har negativt avvik redusert egenkapitalen. Det er foreslått endringer i beregningsmetoden, men disse er ikke tidfestet og derfor ikke innarbeidet.

Framtidsutvikling/budsjett

Rentenivået har stor betydning for GIVAS' utgifter grunnet den betydelige låneporteføljen. Det er derfor budsjettert med en konservativ buffer på 0,25 %-poeng over prognosert rente (Kommunalbanken, 28.8.25). Det er lagt til grunn at lånerente og selvkostrente er like fremover. Selv om rentene forventes å falle noe, vil de trolig ikke nå nivåene før oppgangen.

Forutsetning	2026	2027	2028	2029	2030
Rentenivå	4,7 %	4,5 %	4,6 %	4,6 %	4,6 %

5.2.7 Avskrivninger

Det er foreslått endrede avskrivningstider på ledningsnett i budsjett- og regnskapsforskriften og i selvkostforskriften som trer i kraft 1.1.2026. I denne handlings- og øk.plan er det lagt til grunn endrede avskrivningstider på fremtidige investeringer iht foreslåtte endringer, men ingen endringer i allerede balanseførte anleggsmidler. Ved å benytte endret levetid, innebærer det i praksis nesten en doubling av avskrivningstid.

5.3 Utvikling egenkapital

Det er budsjettet med et driftsunderskudd for GIVAS i 2026, hovedsakelig på grunn av merforbruk på selvkost som ikke kan dekkes av fond. Merforbruket tilbakebetales innen 5 år iht. selvkostforskriften. I tillegg har budsjettet lånerente ligget høyere enn selvkostrenten de siste to årene, noe som gir et underskudd for selskapet.

GIVAS har bygget opp begrenset egenkapital for å håndtere slike underskudd, og driftsunderskuddet i 2026 dekkes av disposisjonsfondet. Underskudd i 2024 og 2025 har allerede redusert egenkapitalen, og ytterligere underskudd vil bringe den ned til et minimumsnivå. Det er derfor lagt inn tilbakebetaling av tidligere merforbruk i resten av planperioden for å styrke egenkapitalen i tråd med finansstrategien.

Per 08.09.2025 er prognose på utvikling av disposisjonsfond for 2025 og 2026 som vist i tabellen under (kr):

Saldo disposisjonsfond	Beløp (mill kr)
IB 2025	13,9
Prognose underskudd 2025 (bruk av disp.fond)	8,5
Prognose IB 2026	5,3
Budsjett underskudd 2026	3,6
Prognose UB 2026	1,8
Bruk av premiefond KLP 2026 (ikke medregnet)	1,3
Prognose UB 2026 inkl. bruk av premiefond*	3,0

GIVAS har i tillegg ubenyttet premiefond i KLP på ca 4 mill kr. Dette vil også kunne benyttes dersom uforutsette forhold medfører stor økning i kostnader og ytterligere underskudd for selskapet.

6 INVESTERINGSBUDSJETT

Dette kapitlet omhandler rammene til investeringsprosjekter, dvs. utgifter som finansieres gjennom lånemidler. Indirekte blir kostnadene til dette igjen belastet driftsbudsjettet gjennom renter og avskrivninger. Et investeringsprosjekt er en anskaffelse med levetid mer enn 3 år, og høyere innkjøpspris enn 100.000 kr.

6.1 Forutsetninger for investeringsrammer

Det angitte investeringsvolumet i denne handlings- og økonomiplanen er å betrakte som nødvendige tiltak for å sikre at GIVAS kan levere den tjenesten abonnentene og eierne forventer, samt å overholde alle myndighetskrav. Det er også viktig å foreta nødvendig og planmessig fornying av infrastrukturen slik at senere generasjoner ikke må betale for et større etterslep.

Merk følgende forutsetninger for denne planen:

- Oppgradering/bygging av nytt renseanlegg ved Sand og Mo RA, Skarnes RA, Kirkenær og Grinder RA samt Kongsvinger RA er inkludert. Det vil være egen sak med vedtak i respektive kommunestyre for denne investeringen. Det foregår mulighetsstudier for å se på den mest samfunnsøkonomiske løsningen, inkludert vurdering av oppgradering av hvert enkelt anlegg samt bygging av et felles renseanlegg.
- Oppgradering og/eller ny vannforsyning i Sør-Odal med overføringsledning mellom Sør-Odal og Kongsvinger er inkludert. Kostnadsanslagene er foreløpige og forbundet med betydelig usikkerhet. Det vil bli gjennomført grundige utredninger for å identifisere den mest samfunnsøkonomiske løsningen. Når dette foreligger, vil saken bli fremmet som egen vedtakssak i de respektive kommunestyrene.
- Planen prioriterer større vann- og avløpsanlegg, men det er generelt ikke satt av tilstrekkelige investeringsrammer til å redusere det tekniske etterslepet på ledningsnettet.

6.2 Investeringsrammer

Den ordinære investeringsrammen for GIVAS er i dag 85,1 mill. kr per år, ekskludert ekstraordinære prosjekter med egne rammer. I denne planen foreslås rammen økt til 107,4 mill. kr, basert på vurderinger av investeringsbehov, kapitalkostnader og gebyrgrunnlag. Samle investeringsramme inkludert ekstraordinære prosjekter er 2 452,6 mill kr.

Økningen skyldes teknisk etterslep, krav til forsyningsikkerhet og nye regelverk, samt stor andel private utbyggingsprosjekter (private utbyggere, Statens vegvesen osv). Rammen er rullerende, og prosjektbudsjettet vil variere med fremdrift, prioriteringer og eksterne beslutninger. Det foreslås også ekstraordinære rammer til enkeltprosjekter, som oppgradering av renseanlegg og ledningsnett. Store punktinvesteringer behandles i respektive kommunestyrer.

Tabell 3: Investeringsrammer (mill. kr)

	Rullerende ramme per år	Ekstraordinær prosjektramme	Totalt 2026-2030
Sør-Odal Vann	10,0		50,0
Sør-Odal Avløp	10,0		50,0
Sør-Odal Avløp – Ny løsning for avløpsrensing		205,6	205,6
Sør-Odal Vann – Ny løsning for vannforsyning		200,0	200,0
Sør-Odal Sum	20,0	405,6	505,6
Eidskog Vann	0,3		1,5
Eidskog Avløp	6,0		30,0
Eidskog Vann – Overføringsledning Granli - Åbogen**		10,7	10,7
Eidskog Avløp – Overføringsledning Børrud - Skotterud		23,0	23,0
Eidskog sum	6,3	33,7	65,2
Nord-Odal Vann*	4,0		20,0
Nord-Odal Avløp*	6,0		30,0
Nord-Odal Avløp – Ny løsning for avløpsrensing		176,7	176,7
Nord-Odal sum	10,0	176,7	226,7
Grue Vann	8,0		40,0
Grue Avløp*	3,3		16,5
Grue Avløp – Ny løsning for avløpsrensing		189,3	189,3
Grue Sum	11,3	189,3	245,8
Kongsvinger Vann	29,0		145,0
Kongsvinger Avløp	27,0		135,0
Kongsvinger Avløp – Ny løsning for avløpsrensing		1 060,3	1 060,3
Kongsvinger Vann – Ledningsnett til Sør-Odal		50,0	50,0
Kongsvinger Sum	56,0	1 110,3	1 390,3
Anleggsavdelingen	3,8		19,0
Sum totalt	107,4	1 915,6	2 452,6

*Investeringsbudsjettet er lavere enn ramme pga tidligere overforbruk av ramme

**Periodisering fra 2025

6.3 Investeringsbudsjett - prosjektbudsjett

Handlings- og økonomiplanen har en samlet investeringsramme på 2 452,6 mill. kr.

Investeringsvolumet vil variere fra år til år, og ubrukt låneramme overføres mellom år for å sikre fleksibilitet og effektiv ressursbruk. Tabellen under viser prosjektbudsjettet i kommunene per år. Prosjektbudsjettet er totalt på 2 430,4 mill kr. Differansen på 22,2 mill kr mellom total investeringsramme og totalt prosjektbudsjett skyldes at ikke hele rammen benyttes i Nord-Odal (vann og avløp) og Grue Avløp på grunn av overforbruk av tidligere ramme.

Vedlegg A–E gir detaljert oversikt over planlagte prosjekter. Erfaring viser at uforutsette hendelser på ledningsnettet oppstår, og det er et felles mål å «grave kun én gang». Derfor bør GIVAS samordne sanering med andre aktørers gravearbeid. Prosjektprioriteringer er dermed dynamiske og vil kunne endres gjennom perioden.

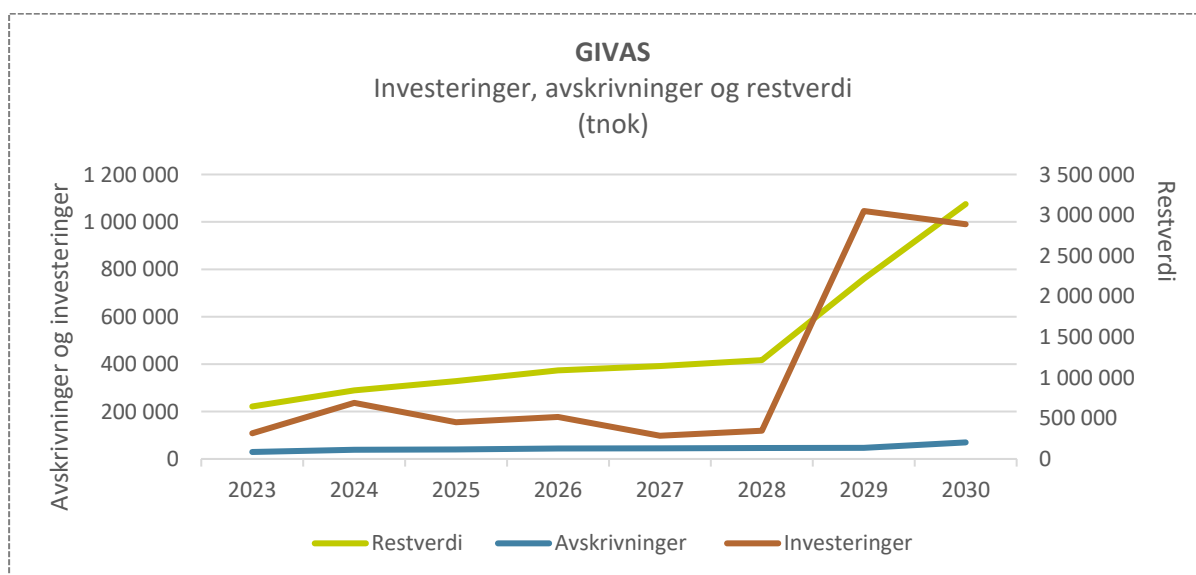
Tabell 4: Prosjektbudsjett – Investeringer (beløp i mill. kr) ¹⁾

År	2026	2027	2028	2029	2030	SUM 2026-2030
Sør-Odal Vann	10,0	10,0	30,0	100,0	100,0	250,0
Sør-Odal Avløp	15,0	9,0	9,0	111,8	110,8	255,6
Sør-Odal Sum	25,0	19,0	39,0	211,8	210,8	505,6
Eidskog Vann	11,2	0,25	0,25	0,25	0,25	12,2
Eidskog Avløp	30	5	6	6	6	53,0
Eidskog Sum	41,2	5,3	6,3	6,3	6,3	65,2
Nord-Odal Vann	4,5	1,5	1,5	1,5	2	11,0
Nord-Odal Avløp	5,6	3,5	3,5	92,6	92,6	197,7
Nord-Odal Sum	10,1	5,0	5,0	94,0	94,6	208,7
Grue Vann	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	40,0
Grue Avløp	2,0	2,0	2,0	96,7	96,7	199,3
Grue Sum	10,0	10,0	10,0	104,7	104,7	239,3
Kongsvinger Vann	34,0	35,0	35,0	71,9	20,0	195,9
Kongsvinger Avløp	53,0	20,0	20,0	553,6	550,2	1 196,7
Kongsvinger Sum	87,0	55,0	55,0	625,5	570,2	1 392,6
Anleggsavdelingen	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	19,0
TOTALT	177,1	98,1	119,1	1 046,0	990,2	2 430,4

- 1) Ordinær ramme per år er 107,4 mill. kroner. Ubrukte lånemidler overføres fra 2025 når årsregnskapet er klart.
- 2) Tallene inkluderer større investeringer på enkeltprosjekt. GIVAS vil i løpet av planperioden fremme egne saker i kommunene vedrørende dette.

Figur 6 viser at restverdien av GIVAS' anleggsmidler vil øke til ca. 3 100 mill. kr i planperioden, som følge av investeringer som overstiger avskrivninger. Dette gir økte kapitalkostnader, særlig knyttet til store renseanlegg og ledningsprosjekter.

Det er betydelige forskjeller mellom kommunene i hvor stor andel av gebyrgrunnet som går til kapitalkostnader. Kommuner med eldre, avskrevne anlegg har lavere kapitalkostnader, mens områder med store investeringer har høyere andel. Mer detaljer finnes i vedlegg A–E, kapittel 7.

Figur 6: Investeringer, avskrivninger og restverdi – GIVAS totalt

7 GEBYRER – VANN OG AVLØP

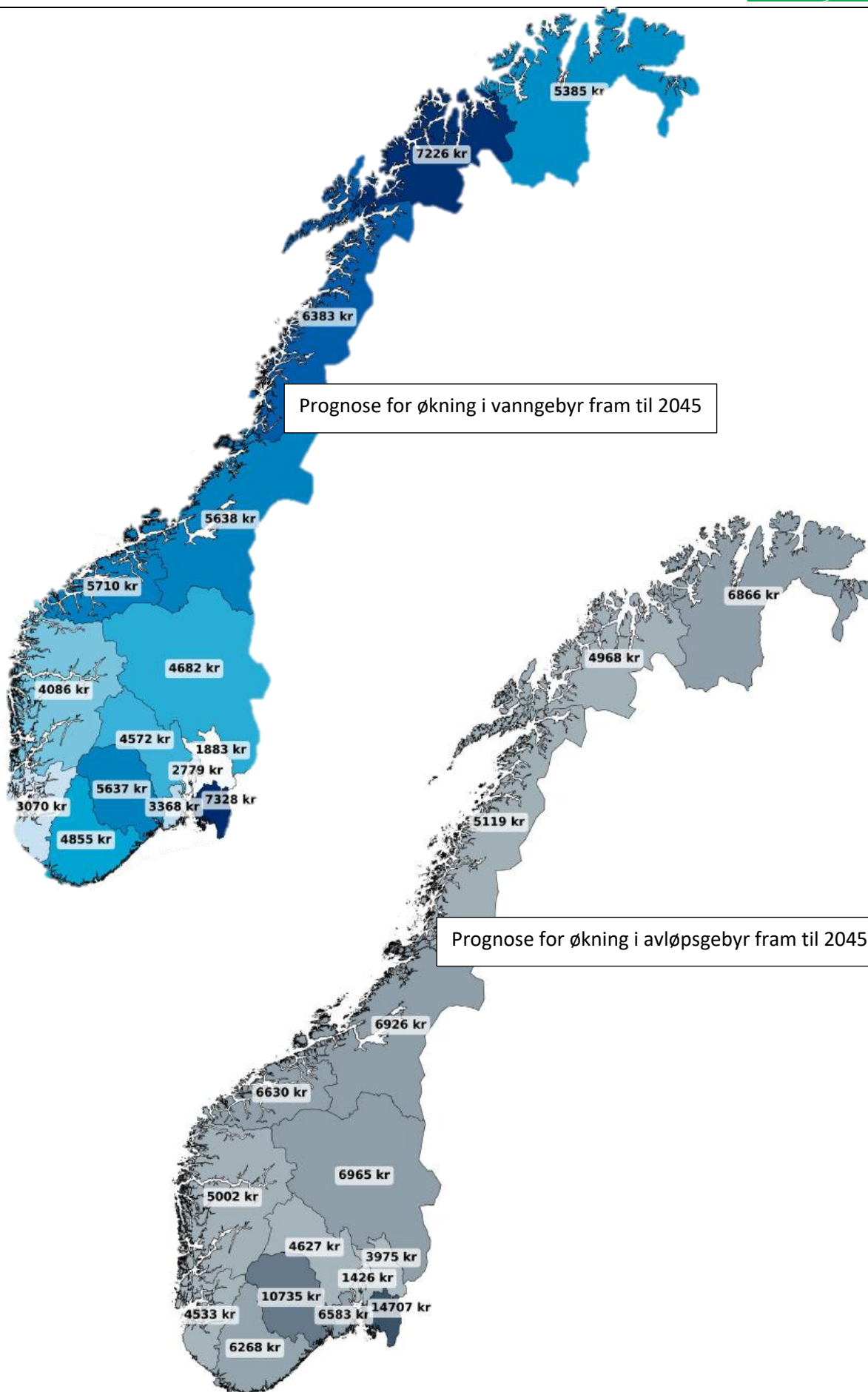
7.1 Gebyrer – Norge, dagens og fremtidig nivå

En ny Norsk Vann rapport (Kommunalt investeringsbehov for vann og avløp 2025-2045, Rapport nr 294) anslår det kommunale investeringsbehovet i vann og avløp for perioden 2025-2045 til å ligge mellom 411 og 535 mrd. kroner. Ledningsfornyelse er den dominerende delen av investeringsbehovet, og utgjør mer enn halvparten av totalen.

Investeringsbehovet på 411–535 mrd. kroner i perioden 2025–2045 skyldes hovedsakelig:

- Aldrende ledningsnett fra 1950–70-tallet som krever utskifting
- Skjerpede renskrav, blant annet sekundærrensing og nitrogenfjerning
- Økt fokus på forsyningssikkerhet og reservevannsløsninger

Investeringsbehovet vil doble det gjennomsnittlige vann- og avløpsgebyret og økningen er estimert til å være prosentvis størst i fylkene Østfold, Møre og Romsdal og Nordland, men Østfold, Telemark og Innlandet er estimert til å ha de høyeste gebyrnivåene per innbygger. Analysen viser også at kommunene har stor påvirkningskraft på det endelige kostnadsnivået gjennom hvordan man velger å innrette og gjennomføre sine investeringer. Rapporten peker blant annet på at mer interkommunalt samarbeid kan redusere de totale investeringene. Figurene under viser forventet gebyrøkning per fylke.

7.2 Gebyrer - GIVAS

Tabell 4 viser vann- og avløpsgebyrene i GIVAS-kommunene samt snitt for Norge og billigst/dyrest kommune. Tallene er hentet fra KOSTRA og basert på et vannforbruk på 150 m³ eller en bolig på 120 m² ekskl. mva.

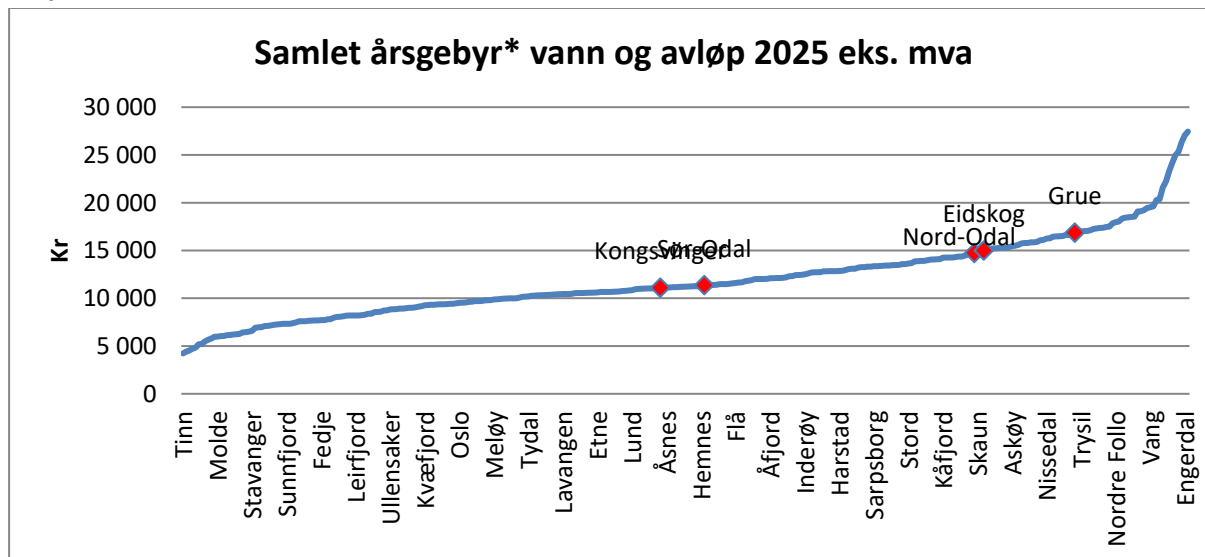
Tallene viser at gebyrene i Kongsvinger og Sør-Odal er relativt moderate. Når det gjelder de andre kommunene er situasjonen noe annerledes. Vanngbyret i Grue ligger likt som Kongsvinger, men avløpsgebyret ligger høyt. I Nord-Odal er vanngbyret høyt, mens avløpsgebyret ligger litt over gjennomsnittet i Norge. I Eidskog er avløpsgebyret høyt sammenlignet med landsgjennomsnittet.

Tabell 5: Gebyrer 2025 antatt 150 m³ årlig forbruk, eller 120 m² BRA (ekskl. mva.)

Kommune	Vann	Avløp	Samlet
Sør-Odal	4 225	7 145	11 370
Eidskog	2 842	12 151	14 993
Nord-Odal	8 105	6 635	14 740
Grue	5 815	11 055	16 870
Kongsvinger	5 815	5 290	11 105
Gjennomsnitt Norge	5 610	6 320	
Høyest verdi:	14 306	16 982	
Lavest verdi:	1 889	1 008	

MERK: I GIVAS kommuner er gjennomsnittlig vannforbruk for en abonnent ca. 110 m³/årlig. Enslige bruker ca. 50 m³/år. Det betyr at de fleste abonnenter betaler mindre i årlig gebyr enn hva tallene i tabellen tilsier.

Figurene under viser en sammenstilling av samtlige kommuners årsgebyr for 2025. Tallene er ekskl. mva.

Figur 7: Årlig vann- og avløpsgebyr alle kommuner i Norge, ref. KOSTRA

7.3 Gebyrberegning 2026-2030

Vann- og avløpstjenesten er underlagt selvkostregelverket. Det innebærer at alle utgifter skal dekkes inn via gebyrinntektene, og gebyrinntektene skal ikke overskride kommunens/selskapets utgifter. Et eventuelt overskudd eller underskudd skal settes av til bundne driftsfond, som skal utlignes i løpet av fem år. Det er mulig å forlenge utover fem år dersom det gjøres investeringer for å øke antall abonnenter.

Basert på drøftelsene i ovenstående kapitler viser tabellen under en oppsummering av forutsetningene som benyttes i gebyrberegninger for perioden 2026-2030. Tallene er årlig økning i prosent med unntak av rentesatsen, som angir årlig rente. I tillegg til dette vil renteutgiftene og avskrivningene øke som følge av at investeringene er større enn avskrivningene.

Tabell 6: Makroøkonomiske forutsetninger per år

År	2026	2027	2028	2029	2030
Lønnsvekst	4,0 %	3,8 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %
Prisvekst	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Selvkostrente	4,7 %	4,5 %	4,6 %	4,6 %	4,6 %
Lånerente	4,7 %	4,5 %	4,6 %	4,6 %	4,6 %

Tabell 7 gir en oppsummering over beregnet gjennomsnittlig årlig gebyrøkning for eierkommunene.

Tabell 7: Gebyrendring GIVAS i %

År	2026	2027	2028	2029	2030	Gj.snitt*
Sør-Odal						
Vann	10,0 %	15,0 %	15,0 %	15,0 %	15,0 %	14,0 %
Avløp	12,0 %	15,0 %	15,0 %	15,0 %	15,0 %	14,4 %
Septik	15,0 %	15,0 %	15,0 %	15,0 %	15,0 %	15,0 %
Eidskog						
Vann ¹⁾	5,0 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	3,0 %
Avløp	7,5 %	15,0 %	10,0 %	7,0 %	5,0 %	8,8 %
Septik	7,5 %	15,0 %	12,0 %	11,0 %	11,0 %	11,3 %
Nord-Odal						
Vann	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %
Avløp	10,0 %	10,0 %	15,0 %	20,0 %	20,0 %	14,9 %
Grue						
Vann	10,0 %	7,5 %	7,5 %	7,5 %	2,5 %	7,0 %
Avløp	5,0 %	10,0 %	10,0 %	15,0 %	15,0 %	10,9 %
Septik	10,0 %	10,0 %	10,0 %	30,0 %	35,0 %	18,5 %
Kongsvinger						
Vann	4,4 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,1 %
Avløp	20,0 %	20,0 %	20,0 %	25,0 %	25,0 %	22,0 %
Septik	20,0 %	20,0 %	20,0 %	20,0 %	20,0 %	20,0 %

1) Vanngebyret Eidskog kommune skal følge satsene til Kroksjøen vannverk. Det er her lagt inn prisvekst fremover.

Forutsatt at gebyrøkningen blir jevnt fordelt mellom abonnementsgebyr og forbruksgebyr er økningen i årsgebyret beregnet i Tabell 8.

Økningen i gebyret er beregnet for et vannforbruk på 120 m³. For septik er det antatt tømning hvert andre år, med unntak av Kongsvinger som har hvert år. Merk at dette kun er en prognose. Gebyrstrukturen med satser blir årlig vedtatt i eierkommunene ved kommunestyret.

En mer detaljert beskrivelse for beregnet gebyrøkning for hver av kommunene er gitt Vedlegg A-E, kapittel 7.

Tabell 8: Prognose årlig økning i årsgebyr (kr/år) antatt 120 m³ forbruk eller 120 m² areal, septiktømming årlig gebyr (eksl. mva.)

År	2026	2027	2028	2029	2030
Sør-Odal					
Vann	367	606	696	801	921
Avløp	741	1 038	1 193	1 372	1 578
Septik	212	244	280	322	371
Eidskog					
Vann ¹⁾	142	75	76	78	80
Avløp	800	1 719	1 318	1 015	776
Septik	202	434	399	410	455
Nord-Odal					
Vann	700	770	847	932	1 025
Avløp	571	628	1 036	1 589	1 906
Grue					
Vann	503	415	446	480	172
Avløp	475	998	1 098	1 811	2 083
Septik	158	174	191	631	957
Kongsvinger					
Vann	219	210	218	227	236
Avløp	908	1 090	1 308	1 961	2 452
Septik	480	576	691	829	995

1) Vanngebyret i Eidskog kommune skal følge satsene til Kroksjøen vannverk. Det er her lagt inn prisvekst de neste årene.

8 ANLEGGSAVDELING

8.1 Organisering

Anleggsavdelingen er organisert som et eget kostnadssted i selskapet. Det betyr at alle kostnader og inntekter som knytter seg til avdelingens drift holdes atskilt fra selskapets øvrige virksomhet.

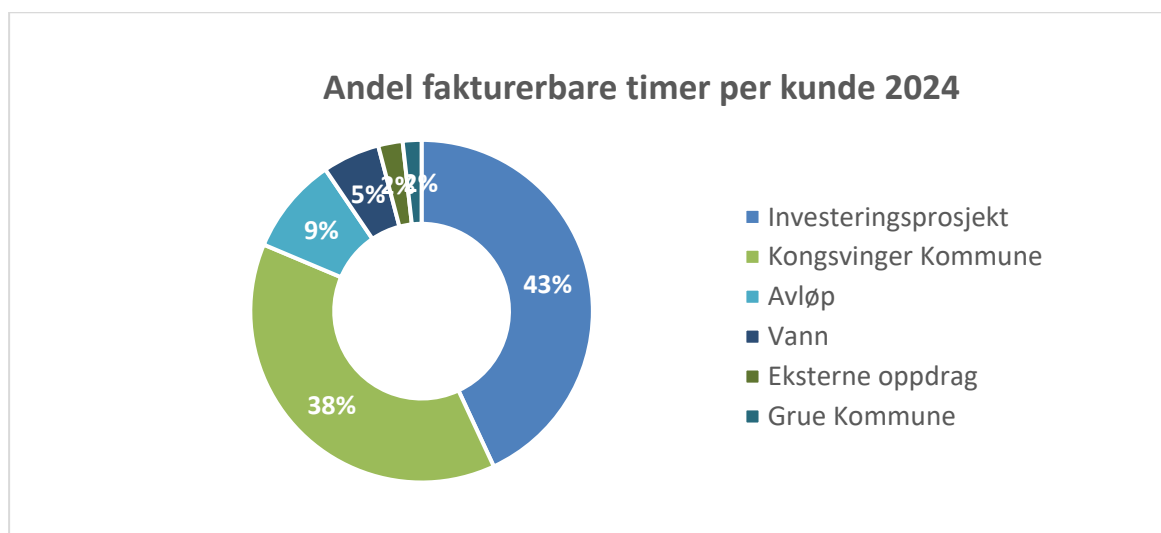
På samme måte som en ekstern entreprenør eier avdelingen selv sine maskiner og stiller disse til disposisjon i oppdragene. Prisingen skjer etter selvkostprinsippet – det vil si at prisen settes ut fra faktiske kostnader knyttet til mannskap og maskiner, uten fortjenestepåslag. Det faktureres kun for medgått tid og ressurser i hvert enkelt oppdrag. Dermed er det ingen kryssubsidiering mellom anleggsavdelingen og øvrige avdelinger i selskapet.

På denne måten fungerer anleggsavdelingen i praksis som en ekstern entreprenør: den leverer tjenester på bestilling, prisen fastsettes etter selvkost, og ingen andre avdelinger eller eiere subsidierer virksomheten.

Arbeid for eierkommunene og GIVAS regnes som egenregi og er skattefritt. Oppdrag for eksterne aktører føres separat og er skattepliktig.

Avdelingen gir GIVAS fordeler som høy kompetanse, fleksibilitet og beredskap. Egne ansatte sikrer kvalitet, rask respons og god lokalkunnskap, og bidrar til effektiv drift og ressursutnyttelse. I tillegg reduseres behovet for ekstern administrasjon, da bestiller- og byggherrefunksjoner håndteres internt.

Figuren under viser avdelingens kunder i 2024. Avdelingen utfører arbeid for både prosjekt (investeringer) og driftsavdelingene (vann og avløp) etter bestilling. For Kongsvinger kommune utføres vegvedlikehold på bestilling.

Figur 8: Kunder anlegg 2024

8.2 Investeringer og ressurstilgang

Anleggsavdelingen har i dag 16 ansatte, inkludert avdelingsleder og lærlinger. Bemanningen vurderes løpende ut fra oppdragsmengde, og eksterne entreprenører benyttes ved behov.

Maskinparken tilpasses fortløpende med hensyn til oppdragsmengde, tilstand og behov. Det gjennomføres løpende vurderinger av hvilke maskiner som bør eies, og hvilke som hensiktsmessig kan leies inn per oppdrag.

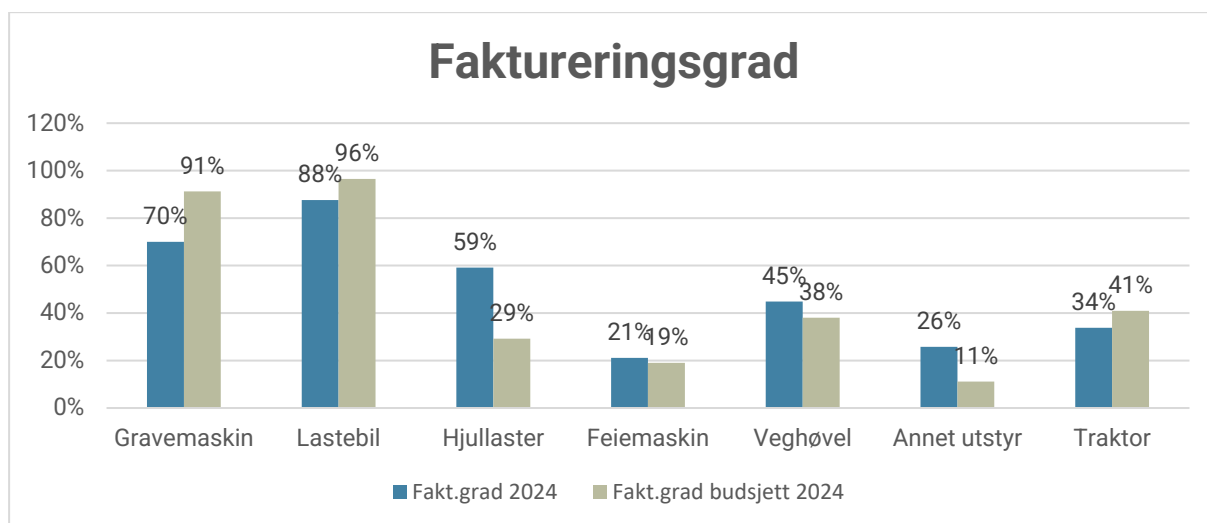
Konklusjonen er at basismaskiner, som utgjør «kjerneparken», bør eies. For maskiner med lavere utnyttelsesgrad vurderes økt bruk av innleie. Dette gir økt fleksibilitet og gjør det mulig å tilpasse maskinparken til varierende prosjekter og geografiske forhold. Innleie gir tilgang til nyere maskiner, reduserer vedlikeholdsbehov og nedetid, samt sikrer optimal ressursbruk. For sesongbetonte maskiner kan leie være særlig fordelaktig ved utskifting. Leiemarkedet er i vekst, og utleierne tilbyr fleksible løsninger som dekker ulike behov. Det skal foretas kost-/nyttevurderinger i hvert enkelt tilfelle.

Den planlagte utskifting og investering av utstyr er ment å sikre en kvalitativ og riktig dimensjonert anleggsavdeling. Generelt kan man si at maskiner og utstyr bør skiftes ut når kostnadene til vedlikehold og reparasjoner overstiger kapitalkostnadene ved å kjøpe nytt.

I tillegg kan det være riktig å kjøpe utstyr med annen funksjonalitet enn det man tidligere har hatt.

Det er lagt opp til en gjennomsnittlig årlig investering på 3,8 millioner kroner.

Figur 9 viser faktureringsgrad per maskingruppe i 2024 opp mot budsjett.

Figur 9: Fakturerbare timer per tjenesteområde og maskinkategori

